

Labyrintfiskene består af en stor gruppe meget forskellige fisk, der er blandt de mest populære fisk hos akvarister, først og fremmest på grund af deres smukke udseende og spændende adfærd. De lever naturligt i Asien og Afrika.

I bogen fortælles bl.a. om foder, indretning af akvariet og opdræt, efterfulgt af en detaljeret gennemgang af de mest populære slægter.
Det hele vises med flotte og inspirerende fotos.

ISBN 978-87-7857-654-5

9 788778 576545

Benny B. Larsen • F. Ingemann Hansen • Labyrintfisk

Atelier

Benny B. Larsen
F. Ingemann Hansen

Labyrintfisk

Akvariehold i Danmark

Benny B. Larsen
F. Ingemann Hansen

Labyrintfisk

Atelier

© 2004 Forlaget Atelier,
www.atelier.dk
Udgivet som ebog 2013

MÅ IKKE KOPIERES

ISBN 978-87-7857-654-5

© 2004 Tekst og billeder Benny B. Larsen og F. Ingemann Hansen

**Se alle akvariebøgerne på
www.atelier.dk**

INDHOLD

Labyrintfiskene	6
Labyrintfisk i selskabsakvariet	8
Foder til labyrintfisk	9
Opdræt af guramier	10
Opdræt af kampfisk	13
Slægten Betta	16
Slægten Trichogaster	22
Slægten Colisa	29
Slægten Trichopsis	36
Slægten Sphaerichthys	39
Slægten Macropodus	40
Slægten Pseudosphromenus	44
Slægten Helostoma	47
Slægterne Ctenopoma og Microctenopoma	50
Stikordsregister	57

LABYRINTFISKENE

Labyrintfiskene består af en stor gruppe, L meget forskellige fisk, der først og fremmest på grund af deres smukke udseende og spændende adfærd har vundet akvaristens hjerte. Den første tropfisk (bortset fra guldfisken), der blev indført til Europa var faktisk en labyrintfisk, idet det var *Macropodus opercularis* (paradisfisken) der første gang blev indført til Frankrig i 1869. Det gik dog meget langsomt med at få den udbredt til det øvrige Europa, for først i 1876 kom den til Tyskland, hvor dygtige opdrættere fik sat opdrættet i system, så denne nye og spændende akvariefisk kunne blive udspredd til et større publikum.

Som man jo ved, er der siden da kommet mange nye og måske også smukkere fisk fra alle tropiske egne af verden, men alligevel har paradisfisken kunne holde sin plads som en af de smukkeste, mest farverige og stadig meget spændende akvariefisk.

Systematisk er labyrintfiskene placeret i underordenen Anabantoidei, der er delt op i følgende:

Familie: **Anabantidae**

med slægterne *Anabas*, *Ctenopoma* og *Microctenopoma*

Familie: **Belontiidae**

med underfamilien *Belontiinae* og slægten *Belontia*

og underfamilien *Macropodinae* med slægterne *Betta*, *Macropodus*, *Malpulutta*, *Parasphromenus*, *Pseudosphromenus*, og *Trichopsis*

og underfamilien *Trichogasterinae* med slægterne *Colisa*, *Ctenops*, *Paraspaerichthys*, *Sphaerichthys* og *Trichogaster*

Familie: **Helostomatidae**

Med slægten *Helostoma*

Familie: **Osphronemidae**

Med slægten *Osphronemus*

Det er selvfølgelig ikke muligt at beskrive alle slægter og arter i denne bog, men vi har valgt nogle slægter og arter som det, om ikke altid så fra tid til anden, er muligt at finde i akvariehandelen.

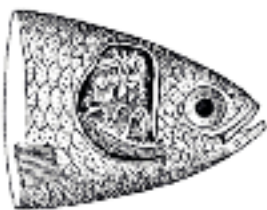
Labyrintfiskene findes i Asien og Afrika, men det er hovedsageligt gurami-arterne fra Asien, der har fundet indpas i akvariehobbyen. Mange af de asiatiske arter har fantastiske farve, noget der altid appellerer til akvarister, mens mange af de afrikanske buskfisk-arter er mere beskedent farvet.

Som særtræk hos labyrintfiskene kan nævnes deres supplerende åndedrætsorgan labyrinten og som noget helt specielt hos guramierne kan nævnes deres langt udtrukne bugfinner.

Labyrinten

Den meget store gruppe fisk, der er samlet under fællesbetegnelsen labyrintfisk, har kun et enkelt fællesstræk, nemlig labyrinten. Og labyrinten er noget helt specielt hos en fisk, det er nemlig et supplerende åndedrætsorgan, som gør det muligt for fisken at indtage atmosfærisk luft over vandoverfladen og gøre brug af luftens ilt under vandet.

Fiskens gæller sidder i en gællehule på hver side af hovedet, og er dækket af gællelåget. Over og i forbindelse med gællehulen sidder der et yderligere hulrum, hvor labyrinten sidder. Labyrinten er et organ bestående af ganske tynd hud i utallige folder

Labyrinten øverst i labyrinthhulen og gællerne nederst.

(Efter J.R.Norman, 1960)

gennemvævet af de fineste blodkar. Når fisken går op til overfladen og sluger en mundfuld luft, opbevares luften i labyrinthhulen og ilten optages i de mange fine blodkar og føres herfra til lungerne. Fiskens gæller arbejder på samme måde, men ved at have både gæller og labyrinthorganet sikrer labyrinthfiskene sig en ekstra overlevelsesmulighed i vandområder med ringe iltindhold.

Dette supplerende åndedrætsorgan er til stor hjælp for labyrinthfiskene og i mange tilfælde er det forskellen mellem liv og død. De fleste labyrinthfisk kommer nemlig fra vandområder med svag strøm, varmt og iltfattigt vand som damme, flodernes næsten stillestående sidevande, landbrugets lavvandede afvandingskanaler, rismarker samt

sumpe og moser. Alle disse steder er vandstanden for det meste lav og bliver ophedet af tropernes brændende sol, så vandtemperaturen ofte kan komme et godt stykke over 30° C, endvidere er vandet ofte mudret og forurenet, så fiskene har hårdt brug for enhver hjælp til at overleve disse ekstreme forhold. Når man har labyrinthfisk i akvariet, skal man sørge for, at der er plads mellem vandoverfladen og dæksglasset, så fiskene kan komme op til overfladen efter atmosfærisk luft, som de jo er afhængige af. Også andre fisk end labyrinthfiskene har forskellige former for supplerende åndedrætsorganer, bl.a. maller og slangehovedfisk, men det er en helt anden historie.

Bugfinnerne

Guramiens lange omdannede bugfinner ligner nærmest tråde og kan bevæges i alle retninger. De er tæt besat med smagsceller og fisken bruger dem ikke kun til at "smage" på maden, inden den spises, men disse "føletråde" bruges også til at hilse på artsfæller og så at sige "smage" på dem, når de mødes i naturen eller under akvarieforhold. I nogen akvarielitteratur omtales, at fiskene på denne måde kan mærke hinandens stemning.

Man kan ofte se at guramier svømmer rundt og føler på hinanden med deres lange føletråde. Her er det en han og hun af Colisa fasciata, der føler på hinanden.